

Liikkuuko tieto, kulkeeko rekka,
toimiiko palvelu myös silloin,
kun tietokone hajoaa tai avainhenkilö sairastuu?
Miten jatketaan toimintaa, jos sähkökatko pimentää
tai varas tyhjentää toimiston?

Toiminnan on aina jatkuttava

SOPIVA-hankkeessa on kehitetty yrityksille ja julkishallinnon organisaatioille työkaluja, joilla kehitetään toimintavarmuutta kaikenlaisten tilanteiden varalle. Samalla huolehditaan nyky-yhteiskunnan toiminnan jatkumisesta.

Elinkeinoelämän ja julkishallinnon yhteistyönä on laadittu SOPIVA-suositukset toiminnan jatkuvuuden hallintaan. Huoltovarmuusneuvosto kannustaa kaikkia organisaatioita noudattamaan suosituksia niiden omassa toiminnassa ja liittämään suositukset solmimiinsa sopimuksiin.

Jatkuvuussuunnittelu on osa normaalia toimintaa

Kaikessa toiminnassa pyritään ylläpitämään sopiva palvelutaso. Toimintaan tulee kuitenkin myös häiriöitä, yleensä onneksi pienempiä, joskus isompia. Häiriöistä selvittäään sitä vähäisemmin vahingoin ja sitä nopeammin, mitä paremmin niihin on etukäteen varauduttu.

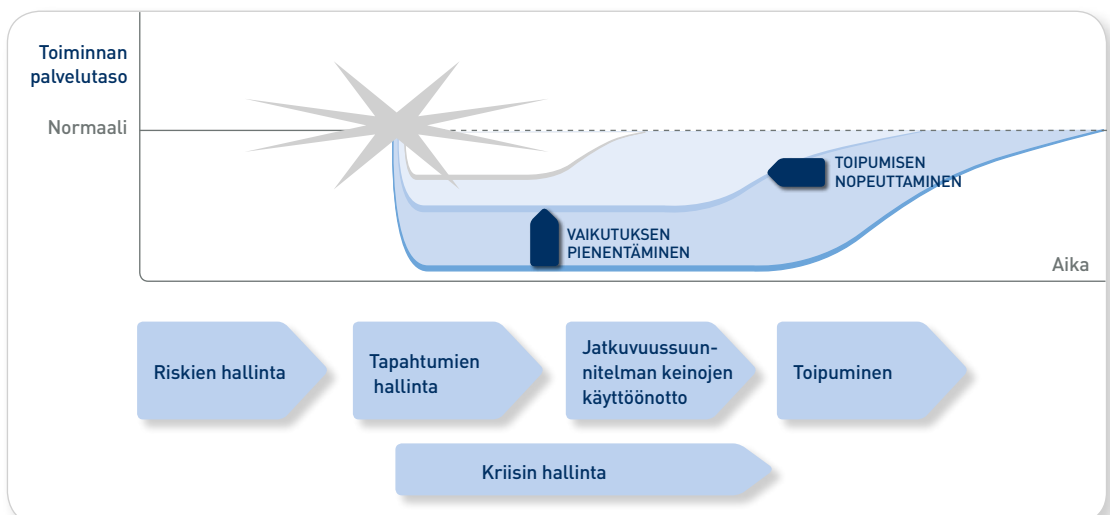
Toiminnan jatkuvuussuunnittelu luo strategisen ja operatiivisen toimintamallin, jonka avulla or-

ganisaatio kehittää omaa häiriönsietokykyään ja parantaa tuotantonsa toimitusvarmuutta. Jatkuvuussuunnittelu palvelee organisaation niin lyhyen kuin pitkän tähtäimen tulostavoitteiden saavuttamista.

Toiminnan jatkuvuuden hallinnan ja jatkuvuussuunnittelun tavoitteena on ehkäistä mahdollisia toiminnan häiriöitä, pienentää häiriön vaikutuksia toimintaan sekä turvata organisaation keskeisten toimintojen mahdollisimman nopea uudelleenkäynnistäminen häiriöiden jälkeen.

Toiminnan jatkuvuus ja sen suunnittelu on yritysten ja viranomaisten normaalia laadukasta toimintaa.

HÄIRIÖIHIN VARAUTUMISEN JA TOIMINNAN JATKUVUUDENHALLINNAN OSATEKIJÄT

Jatkuvuuden hallinta kumppaniverkostossa

Harva organisaatio toimii yksin. Työtä tehdään yhdessä kumppani-organisaatioiden ja alihankkijoiden kanssa. Koko verkoston toimintakykyä parannetaan jokaisen verkostoon kuuluvan organisaation omaa toimintavarmuutta kehittämällä.

Kumppaneiden kanssa työskennellessä toiminta perustuu yleensä sopimuksiin. Vähintään kriittisiä palveluja koskeviin kumppani- ja hankintasopimuksiin tuleekin liittää toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevat suositukset.

SOPIVA – käytännön työkaluja jatkuvuuden hallinnasta sopimiseen

Toimintavarmuutta kehitetään siten, että hankinta- tai yhteistyösopimuksissa edellytetään toiminnan jatkuvuuden hallintaa koskevien suositusten noudattamista kaikilta verkostoon kuuluvilta kumppaneilta: varsinaisilta sopimuskumppaneilta,

niiden alihankintayrityksiltä ja muilta verkostokumppaneilta.

Elinkeinoelämän ja julkishallinnon SOPIVA-yhteistyönä on tuotettu suositukset toiminnan jatkuvuuden hallintaan. **Suositukset löytyvät tämän esitteen takakannesta.**

SOPIVA-hanke on tuottanut organisaatioiden käyttöön myös valmiit mallisopimuslausekkeet, jotka helpottavat toiminnan jatkuvuutta parantavien suositusten liittämistä sopimuksiin.

Miksi kannattaa sopia jatkuvuuden hallinnasta?

Suunnitteleamalla toiminnan jatkuvuutta organisaatio kehittää häiriönsietokykyä ja palveluiden toimitusvarmuutta myös häiriötilanteiden varalle. Jatkuvuuden hallinta on lähes jokaisen organisaation perustehtäviä: mikään yritys ei pysty toimimaan tehokkaasti, ellei sillä ole häiriötilanteet huomioon ottavaa toimintastrategiaa.

Kumppanit ovat entistä tärkeämpiä jokaisen organisaation oman toiminnan kannalta. Kumppaneiden kehittäessä omaa toimintavarmuuttaan ne samalla parantavat yhteistyöhönsä toimintakykyä. Lopulta koko yhteiskunnan toimintavarmuus paranee. Tästä yhtälöstä hyötyvät kaikki.

Suositukset, niihin liittyvä muu materiaali sekä lisäohjeita suositusten käytöstä löytyy Huoltovarmuuskeskuksen palveluportaalista osoitteessa <http://www.huoltovarmuus.fi>.

TOIMINNAN JATKUVUUDEN HALLINTAA KOSKEVAT SUOSITUKSET

Johtamista koskevat suositukset

- Suositus 1:** Organisaatio on tunnistanut ydintoimintoihinsa liittyvät jatkuvuuden ja erityistilanteiden hallintaa ohjaavat keskeiset tekijät, velvoitteet ja riippuvuudet
- Suositus 2:** Ydintoimintojen asettamat vaatimukset jatkuvuuden hallinnalle on määritetty
- Suositus 3:** Johto edellyttää organisaatiolta ydintoimintojen ja kriittisten tukitoimintojen jatkuvuuden hallinnan suunnittelua
- Suositus 4:** Jatkuvuuden hallinta on organisoitu ja vastuutettu osana normaalia johtamista, toimintaa sekä kumppanuusverkoston hallintaa
- Suositus 5:** Jatkuvuussuunnittelun koordinointi on vastuutettu
- Suositus 6:** Jatkuvuuden hallinnalle on asetettu tavoitteisiin nähden resurssit
- Suositus 7:** Jatkuvuuden hallinnan suunnittelu toteutetaan ydin- ja tukitoimintojen yhteistyönä
- Suositus 8:** Viestinnän ja raportoinnin vastuut ja toimintamalli keskeisimpien sidosryhmien kanssa on määritetty ja organisoitu
- Suositus 9:** Organisaation johto seuraa jatkuvuuden hallinnan kehittämistä, jatkuvuussuunnittelua sekä toimenpiteiden vaikutuksia ja kustannuksia
- Suositus 10:** Erityistilanteiden hallinta on organisoitu, ohjeistettu ja huomioitu toimintamalleissa

Toiminnan ohjausta koskevat suositukset

- Suositus 11:** Organisaation ja toimintaympäristön vuorovaikutus otetaan toiminnassa huomioon
- Suositus 12:** Säännöllinen riskienhallintamenettely on käytössä
- Suositus 13:** Riskienhallinnan tulokset ohjaavat jatkuvuuden hallinnan kehittämistä
- Suositus 14:** Toiminnan jatkuvuuden hallinnan toimenpiteet tukevat organisaation ydintoiminnan tavoitteita
- Suositus 15:** Palvelujen jatkuvuuden hallinta toimintaverkostossa on suunniteltu ja sovittu
- Suositus 16:** Erityistilanteiden hallinnan menettelyt on suunniteltu
- Suositus 17:** Kriisiviestintämenettelyt on suunniteltu ja harjoiteltu
- Suositus 18:** Kriittisten toimintojen häiriöiden hallintaohjeet on laadittu, koulutettu ja toiminta harjoiteltu

Henkilöstöä ja henkilöresurssien hallintaa koskevat suositukset

- Suositus 19:** Jatkuvuuden hallinnan osaamiselle on asetettu rooli- tai tehtäväkohtaiset vaatimukset, osaamistaso tunnetaan ja osaamista kehitetään
- Suositus 20:** Organisaatio kannustaa henkilöstöä noudattamaan ja kehittämään hyvää jatkuvuuden hallinnan ja tiedon turvaamisen toimintamallia
- Suositus 21:** Organisaatiossa on sovittu tapa toimia valvonnassa, turvallisuuspoikkeamissa ja väärinkäytöstilanteissa
- Suositus 22:** Avainroolit ja -henkilöt on tunnistettu ja varajärjestelyt on suunniteltu
- Suositus 23:** Henkilöstö ja sen käyttö on suunniteltu ja mitoitettu vähintään ydintoimintojen jatkuvuuden hallinnan edellyttämällä tavalla

Kumppanuuksia koskevat suositukset

- Suositus 24:** Organisaation tuotannolle kriittiset kumppanit, alihankkijat ja resurssit on tunnistettu
- Suositus 25:** Sopimuksissa on vaatimukset toiminnan jatkuvuuden hallinnan toteuttamiselle
- Suositus 26:** Kriittisen toiminnan jatkuvuuden hallintavelvoite on ulotettu keskeiseen toimittajaverkostoon
- Suositus 27:** Yhteistoiminta kumppanien kanssa häiriö- ja erityistilanteiden hallitsemiseksi on organisoitu ja vastuutettu

Toiminnan jatkuvuuden hallinnan arviointia koskeva suositus

- Suositus 28:** Jatkuvuuden hallinnan toteutumista ja tarkoituksenmukaisuutta seurataan ja arvioidaan